

SADRŽAJ

PREDGOVOR	7
1. EVROPSKE INTEGRACIJE	9
1.1. O IDEJI EVROPSKIH INTEGRACIJA	9
1.1.1. Društvene teorije o evropskim integracijama	11
1.1.2. Stvaranje prvih međunarodnih organizacija	13
1.2. SEVERNOATLANSKI PAKT	14
1.2.1. NATO kao deo novog poretka	16
1.2.2. Partnerstvo za mir	17
1.3. SAVET EVROPE	19
1.3.1. Organi Saveta Evrope	20
1.3.2. Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava	22
1.3.3. Evropski sud za ljudska prava	23
1.3.3.1. Postupak pred Evropskim sudom za ljudska prava	24
1.4. ORGANIZACIJA ZA EKONOMSKU SARADNJU I RAZVOJ	27
1.5. ZAPADNOEVROPSKA UNIJA	28
2. EVROPSKE EKONOMSKE INTEGRACIJE	29
2.1. EVROPSKA ZAJEDNICA ZA UGALJ I ČELIK	29
2.1.1. Politički aspekti integracije	29
2.1.2. Ekonomski aspekti integracije	30
2.1.3. Nadnacionalni karakter EZUČ	31
2.2. EVROPSKA ZAJEDNICA ZA ATOMSKU ENERGIJU	33
2.3. EVROPSKA EKONOMSKA ZAJEDNICA	34
2.3.1. Kriza Evropske ekonomske zajednice	35
2.3.2. Reforme Evropske zajednice	36
2.3.3. Politika širenja Evropske zajednice	37
2.3.4. Jedinствeni evropski akt	38
2.3.5. Političke i pravosudne reforme	40
3. EVROPSKA UNIJA	40
3.1. OSNIVANJE EVROPSKE UNIJE	40
3.1.1. Društveno-političke pretpostavke	40
3.2. ORGANIZACIONA STRUKTURA EVROPSKE UNIJE	42
3.2.1. Zajednička spoljna i bezbednosna politika	44
3.2.2. Policijska i pravosudna saradnja u krivičnim predmetima	45
3.2.3. Šengenski sporazum	46
3.2.4. Saradnja organa krivičnog gonjenja	49
3.2.5. Evropsko građanstvo po Ugovoru iz Maastrichta	50
3.3. ORGANI EVROPSKE ZAJEDNICE/UNIJE	52
3.3.1. Savet ministara	52

3.3.1.1.	Organizaciona struktura Saveta ministara	53
3.3.1.2.	Politička i zakonodavna uloga Saveta ministara	54
3.3.1.3.	Nadležnosti i način odlučivanja Saveta ministara	56
3.3.2.	Evropski savet	58
3.3.3.	Evropska komisija	60
3.3.3.1.	Izbor članova i nadnacionalni karakter Komisije	61
3.3.3.2.	Nadležnosti Evropske komisije	63
3.3.4.	Evropski parlament	66
3.3.4.1.	Izbor i svojstva članova Parlamenta	68
3.3.4.2.	Nadležnosti Evropskog parlamenta	70
3.3.4.3.	Kontrolne i nadzorne funkcije Parlamenta	71
3.3.5.	Evropski ombudsman	72
3.3.6.	Sud pravde Evropske unije	73
3.3.6.1.	Uloga i značaj javnih pravobranilaca	75
3.3.6.2.	Uloga Suda u tumačenju komunitarnog prava	77
3.3.6.3.	Sud prvog stepena	78
3.3.6.4.	Nadležnosti Suda prvog stepena	79
3.3.6.5.	Specijalizovani sudovi	80
3.3.7.	Finansijski sud	81
3.3.7.1.	Izbor i opoziv sudija	83
3.3.8.	Ekonomski i socijalni komitet	84
3.3.9.	Komitet regiona	85
3.4.	EKONOMSKA I MONETARNA UNIJA	86
3.4.1.	Monetarna unija	88
3.4.2.	Proces uvođenja zajedničke valute	90
3.4.3.	Sistem evropskih centralnih banaka	91
3.4.4.	Evropska centralna banka	92
3.4.4.1.	Organi Evropske centralne banke	93
3.4.4.2.	Položaj emisionih banaka	94
3.4.5.	Evropska investiciona banka	95
3.4.6.	Evropski supervizor za zaštitu podataka	97
3.4.7.	Europol	98
3.5.	SPORAZUM IZ AMSTERDAMA	100
3.5.1.	Prilagođavanje kroz reformu institucija	101
3.6.	SPORAZUM IZ NICE	103
3.6.1.	Nove nadležnosti Saveta ministara	105
3.6.2.	Promene u pravosudnom sistemu	105
3.6.3.	Ojačana saradnja u Evropskoj uniji	106
3.7.	POVELJA O OSNOVNIM PRAVIMA	107
3.8.	PREDLOG USTAVA ZA EVROPU	109

3.8.1. Po uzoru na ustave država.....	110
3.8.2. Osobnosti Predloga Ustava	111
3.8.3. Javnost i transparentnost Ustava	112
3.9. LISABONSKI SPORAZUM.....	113
3.9.1. Institucionalne promene	114
3.9.2. Nove ustanove i pravni subjektivitet	115
3.9.3. Neočekivani problem ratifikacije	117
4. IZVORI KOMUNITARNOG PRAVA.....	118
4.1. PRIMARNI IZVORI.....	118
4.1.1. Opšta pravna načela i opšta načela međunarodnog prava	119
4.1.2. Ugovori o osnivanju Zajednica/Unije	120
4.1.3. Sporazumi između država članica	122
4.1.4. Sporazumi Zajednice sa trećim državama i međunarodnim organizacijama	123
4.2. SEKUNDARNI IZVORI KOMUNITARNOG PRAVA	125
4.2.1. Uredbe	127
4.2.2. Uputstva.....	128
4.2.3. Odluke	129
4.2.4. Preporuke i mišljenja.....	130
4.2.5. Ostali neimenovani akti Zajednice/Unije	131
4.3. PRAVNI SUBJEKTIVITET EU.....	132
4.3.1. Pravni subjektivitet <i>sui generis</i>	133
5. PRAVO TRŽIŠTA EVROPSKE ZAJEDNICE	134
5.1. OBLICI TRŽIŠNOG POVEZIVANJA	134
5.2. PRAVO ZAJEDNIČKOG TRŽIŠTA.....	136
5.3. NAČELO SLOBODE PROMETA ROBE	137
5.3.1. Postepeno odricanje od ekonomskog suvereniteta.....	139
5.3.2. Zabrana diskriminatorske prakse	139
5.3.3. Državni monopoli i subvencije	141
5.4. NAČELO SLOBODE PROMETA USLUGA	142
5.4.1. Značaj usluga u savremenoj ekonomiji	142
5.4.2. Pojam i vrste usluga	143
5.4.3. Aktivna sloboda vršenja usluga	144
5.4.4. Pasivna sloboda vršenja usluga	145
5.4.5. Neutralna sloboda vršenja usluga.....	145
5.5. POLITIKA KONKURENCIJE ZAJEDNICE/UNIJE	146
5.6. KOMUNITARNO PRAVO KONKURENCIJE	147
5.6.1. Antikartelno pravo	148
5.6.2. Zloupotreba dominantnog položaja.....	149
5.6.3. Državne subvencije.....	151
5.6.4. Pravo kontrole koncentracija	152

5.6.4.1. Uslovi i postupak ocene dopuštenosti koncentracije	153
5.6.5 Organi i postupak primene materijalnog prava konkurencije	155
5.7. SLOBODA KRETANJA LICA	157
5.7.1. Opšte napomene	157
5.7.2. Sloboda kretanja radnika	157
5.7.3. Sloboda preduzetništva	159
5.7.3.1. Evropska kompanija	160
5.7.3.2. Evropska ekonomska interesna grupacija – EEIG	161
5.8. SLOBODA KRETANJA KAPITALA	162
5.8.1. Pojmovno određenje	162
5.8.2. Oblici kretanja kapitala	163
5.8.3. Principi funkcionisanja slobodnog kretanja kapitala	164
6. ODNOSI EVROPSKE ZAJEDNICE/UNIJE I SRBIJE	164
6.1. SPORAZUMI O PRIDRUŽIVANJU	164
6.2. REGIONALNE POLITIČKE INICIJATIVE	166
6.2.1. Crnomorska ekonomska saradnja	167
6.2.2. Pakt stabilnosti	167
6.2.3. Pakt stabilnosti jugoistočne Evrope	168
6.2.3.1. Regionalni savet za saradnju	169
6.3. ODNOSI JUGOSLAVIJE I EVROPSKE EKONOMSKE ZAJEDNICE	171
6.3.1. Trgovinski sporazumi SFRJ – EEZ	171
6.3.2. Sporazum o saradnji iz 1980. godine	172
6.4. ODNOS EVROPSKE UNIJE I DRŽAVA ZAPADNOG BALKANA	174
6.4.1. Tranzicija društveno-ekonomskog sistema	175
6.4.2. Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju	176
6.5. ODNOSI SRBIJE I EVROPSKE UNIJE U XXI VEKU	177
6.5.1. Odlike Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije	179
6.5.1.1. Sadržaj Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju	180
6.5.2. Usklađivanje nacionalnog zakonodavstva	181
7. HRONOLOGIJA EVROPSKIH INTEGRACIJA – ZNAČAJNI DATUMI	184
8. LITERATURA	192
9. KORIŠĆENI INTERNET IZVORI	197